

A core principle: One who is involved in a mitzvah is exempt from further mitzvot

1. Talmud, Succah 25a-b

משנה שלוחי מצוה פטורין מן הסוכה...

גמרא מנא הני מילי דתנו רבנן "בשבתך בביתך פרט לעוסק במצוה"...

והעוסק במצוה פטור מן המצוה מהכא נפקא דתניא "ויהי אנשים אשר היו טמאים לנפש אדם וכו'" אותם אנשים מי היו? נושאי ארונו של יוסף היו, דברי רבי יוסי הגלילי. רבי עקיבא אומר מישאל ואלצפן היו שהיו עוסקין בנדב ואביהוא. רבי יצחק אומר אם נושאי ארונו של יוסף היו כבר היו יכולין ליטער, אם מישאל ואלצפן היו יכולין ליהטיר! אלא עוסקין במת מצוה היו...! "צריכא... תניא "אמר רבי חנניא בן עקביא כותבי ספרים תפילין ומזוזות הן ותגריהן ותגריהן וכל העוסקין במלאכת שמים לאיתויי מוכרי תכלת פטורין מקריאת שמע ומן התפילה ומן התפילין ומכל מצות האמורות בתורה, לקיים דברי רבי יוסי הגלילי שהיה רבי יוסי הגלילי אומר העוסק במצוה פטור מן המצוה."

תנו רבנן "הולכי דרכים ביום פטורין מן הסוכה ביום וחייבין בלילה. הולכי דרכים בלילה פטורין מן הסוכה בלילה וחייבין ביום. הולכי דרכים ביום ובלילה פטורין מן הסוכה בין ביום ובין בלילה. הולכין לדבר מצוה פטורין בין ביום ובין בלילה."

Mishnah: Those who are on a mitzvah mission are exempt from Succah.

Gemara: How do we know this? The sages taught, "'When you lie down in your house' excludes one who is involved in a mitzvah"...

But do we learn [this lesson] from this source? It is deduced from that: "'And there were men who were impure from contact with the dead' – Who were those men? The bearers of Joseph's casket, per R' Yosi haGlili. R' Akiva said they were Mishael and Eltzafan, who were involved with Nadav and Avihu. R' Yitzchak said the bearers of Joseph's casket could have purified themselves, and Mishael and Eltzafan could have purified themselves; rather, these were people involved in a body which had no one else..."! We need both cases...

We have learned, "R' Chanania ben Akavyah said: Those who write Torah scrolls, tefillin and mezuzot, and their merchants, and their merchants' merchants, and all who do Heavenly work – which includes techelet merchants – are exempt from Shema, the amidah and tefillin and all biblical mitzvot, as R' Yosi haGlili said, 'One who is involved in a mitzvah is exempt from another mitzvah.'"

We have learned, "Those who travel by day are exempt from Succah by day, and are obligated at night. Those who travel at night are exempt from Succah at night, and are obligated by day. Those who travel at both day and night are exempt from Succah day and night. Those who travel for a mitzvah are exempt during day and night."

What if he can fulfill both mitzvot?

2. Ran Succah 11a ואיכא

העלו בתוספות דלא פטירי אלא היכא שאם יקיימו מצות סוכה יבטלו ממצותיהן ואמרינן בגמרא [דף כו א] דרב חסדא ורבה בר רב הונא כי הוו עיילי לשבתא דריגלא לבי ריש גלותא הוו גנו ארקתא דסורא ואמרי אנן שלוחי מצוה אנן ופטרינן בכה"ג נמי הוא דאי מטרדו בקיום מצות סוכה הוו מפגרי ממצות. ולא נ"ל כן דפשטא דמילתא לא משמע כן

Tosafot suggested that one is exempt only if fulfilling Succah would cause him to be unable to fulfill his other mitzvah. The gemara mentions that Rav Chisda and Rabbah bar Rav Huna travelled to the Exilarch's house for the Shabbat of the holiday and slept along the shore in Sura, saying they were en route to a mitzvah and therefore exempt; Tosafot says that this is only where involvement in Succah would have caused them to be delinquent from their mitzvah. This does not appear correct to me, though; the language does not indicate that.

3. Talmud, Berachot 30a

והיכי מצלי לה? רב חסדא אמר מעומד, רב ששת אמר אפילו מהלך. רב חסדא ורב ששת הוו קאזלי באורחא, קם רב חסדא וקא מצלי. אמר ליה רב ששת לשמעיה, מאי קא עביד רב חסדא? אמר ליה קאי ומצלי. אמר ליה אוקמן נמי לדידי ואצלי, מהיות טוב אל תקרא רע.

How does one recite [the wayfarer's prayer]? Rav Chisda said: While standing. Rav Sheshet said: Even while travelling.

Rav Chisda and Rav Sheshet were travelling, and Rav Chisda halted to pray. Rav Sheshet said to his servant, "What is Rav Chisda doing?" He said, "He has halted, and he is praying." Rav Sheshet said, "Halt me, too, and I will pray; given the chance to be good, do not be called bad."

4. Talmud Yerushalmi, Berachot 1:2

כותבי ספרים תפילין ומזוזות מפסיקין לק"ש ואין מפסיקין לתפילה ר' חנינ' בן עקיבא או' כשם שמפסיקין לק"ש כך מפסיקין לתפילה ולתפילין ולשאר כל מצותיה של תורה

Those who write Torah scrolls, tefillin and mezuzot stop for Shema and not for the amidah. R' Chanina ben Akaviah said: Just as they stop for Shema, they stop for the amidah, tefillin, and all other biblical mitzvot.

5. Shulchan Aruch Orach Chaim 38:8

כותבי תפילין ומזוזות הם ותגריהם ותגרי תגריהם וכל העוסקים במלאכת שמים, פטורים מהנחת תפילין כל היום, זולת בשעת ק"ש ותפלה. הגה: ואם היו צריכים לעשות מלאכתן בשעת ק"ש ותפלה, אז פטורין מק"ש ותפלה ותפילין. דכל העוסק במצוה פטור ממצוה אחרת אם צריך לטרוח אחר האחרת, אבל אם יכול לעשות שתיהן כאחת בלא טרוח, יעשה שתיהן.

R' Yosef Karo: Those who write Torah scrolls, tefillin and mezuzot, and their merchants, and their merchants' merchants, and all who do Heavenly work are exempt from tefillin all day, other than during Shema and the amidah.

R' Moshe Isserles: If they need to do their work during Shema and the amidah, they are exempt from Shema, the amidah and tefillin, for one who is involved in a mitzvah is exempt from other mitzvot if he would need to strain to fulfill the other mitzvah. If he can fulfill both without strain, though, then he should fulfill both.

Two possible limitations

6. Rabbeinu Nisim (14th century Spain), Succah 11a **ואיכא**

ודאי בשעה שהאבדה משומרת בתיבתו לא מפטר

Certainly, when the lost object is guarded in his safe then he is not exempt.

7. R' Yaakov of Lissa (18th century Poland), Netivot haMishpat, Choshen Mishpat 72 Biurim 19

החיוב מוטל על כל אדם ליתן צדקה, אבל אין חיוב ומצות עשה מוטל על שום אדם להיות גבאי צדקה, דאם היה מצות עשה להיות גבאי היו כל ישראל מחוייבים להיות גבאים

All are obligated to give tzedakah, but there is neither obligation nor mitzvah for any particular person to be a tzedakah collector. Were there such a mitzvah, all Israel would be obligated to become collectors.

8. Rashi to Succah 26a

תגריהן - הלוקחין מהן כדי למכור ולהמציאן לצריך להם

"Their merchants" – Who purchase from the scribes, to sell them and make them available to those who need them.

9. R' Avraham Gombiner (17th century Poland), Magen Avraham 38:8

משמע דאם עושה כדי להשתכר בו לא מקרי עוסק במצוה וצ"ע בנדרים דף ל"ג משמע דמחזיר אבידה הו' עוסק במצוה אע"פ שנוטל עליו שכר וי"ל דהתם אינו נוטל אלא שכר בטלתו א"נ התם עיקר כוונתו להשיב אבדה אבל הכא עיקר כוונתו להשתכר

It sounds as though one who sells them for profit is not called "involved in a mitzvah". This requires examination, for Nedarim 33 sounds like one who returns a lost object is called "involved in a mitzvah" even if he is paid! Perhaps that is different because he is only paid for time lost from work. Alternatively, his main intent is to return the lost object; merchants intend to profit, primarily.

Applications

10. R' Dr. Avraham Sofer Avraham (21st century Israel), Nishmat Avraham Orach Chaim 38:6

כותב הגר"י זילברשטיין שליט"א: רופא או אחות אעפ"י שכל עבודתו הוא רק עבור שכר, גם רופא כזה הוא משיב אבידה - ואין לך משיב אבידה גדולה מזו – ולכן מכיון שבשעת עבודתו הוא אינו מתכוין לשכר כלל אלא עוסק בסתם לשם ריפוי החולה, וטיפולו (וה"ה אחות) הוא עצם המצוה, יש לו דין כעוסק במצוה.

R' Yitzchak Zylbershtein wrote: Even though doctors and nurses are paid for their work, still, they are like people returning lost objects – and there is no greater restorer of a lost object! Therefore, since he does not think about profit at all while working, but is only involved in healing the patient, and his care, or that of a nurse, is the mitzvah itself, he has the status of one who is involved in a mitzvah.

11. R' Yisrael Meir Kagan (20th century Poland), Biur Halachah Orach Chaim 38 **הם**

המסחור בענייני תפילין לא נזכר בשום מקום למצוה ואפילו אם נאמר דמה שהוא מוכר לאיזה אדם הצריך תפילין הוא בכלל עוסק במצוה עכ"פ בשעה שהוא קונה התפילין מהסופר כדי לסחור בהם אין שם לע"ע עצם פעולת המצוה כלל בהמעשה גופא
Commerce in tefillin is never considered a mitzvah. Even if selling it to someone who needed tefillin would be considered 'involvement in a mitzvah', still, when the merchant buys them in order to sell them he is not actively involved in a mitzvah with that action.

12. R' Avraham Gombiner, Magen Avraham 93:5

וא"צ להתפלל מנחה שנים כיון דבשעת חובתו היה פטור מן הדין
He need not recite minchah twice; during the obligation, he was legally exempt.

13. R' Dr. Avraham Sofer Avraham, Nishmat Avraham Orach Chaim 93:2

רופא שהתחיל לנתח או לראות חולים במרפאתו אחרי זמן מנחה ולא גמר עד שעבר זמן התפלה חייב להתפלל ערבית שנים
If a doctor begins to operate or to see patients in his clinic after the (earliest) time for minchah, and he does not finish until the time for prayer has passed, then he must pray maariv twice.

14. Talmud, Berachot 20b

וחייבין בתפלה דרחמי נינהו
Women are obligated in prayer, for it is [a request for] mercy.

15. R' Dr. Avraham Sofer Avraham, Nishmat Avraham Orach Chaim 93:1

שמעתי ממור"ר הגרי"י נויבירט שליט"א שרופא פטור מתפלה, לא רק בזמן שהוא בודק ומטפל בחולה (אפילו שאין בו סכנה) אלא גם בזמן שהוא עסוק בכתיבה בתיק החולה ואפילו בזמן שהוא כותב מכתבי שחרור, כי כל זה מוגדר כעוסק במצוה
I have heard from my master R' Yehoshua Neuwirth that a doctor is exempt from prayer not only when he is examining or treating a patient – even without danger to life – but even when he is writing in the patient's record, and even when he is writing release documents. All of this is "involvement in the mitzvah."

16. R' Yisrael Meir Kagan, Biur Halachah Orach Chaim 38 **אם**

וכן החופר קבר למת פטור מכולם אע"פ שנה מעט שגם בשעת נחו נקרא עדיין עוסק במצוה שע"ז יתחזק כוחו לחזור ולחפור
So, too, one who digs graves is exempt from all of these even when he rests for a bit; during his rest he is called 'involved in a mitzvah', for through this he regains strength and returns to dig.

17. R' Yisrael Meir Kagan, Mishneh Berurah 640:11

ואם הוא חולה שיש בו סכנה נראה דיש להקל גם בשעה שא"צ לו
In caring for a dangerously ill patient, it appears that one should be lenient even when the patient does not need him.

18. R' Yisrael Meir Kagan, Mishneh Berurah 640:10

ואם יש שני משמשים וא"צ לשניהם בבת אחת צריך לאכול אחד בסוכה בעת שימושו של השני
If there are two caretakers and they are not needed simultaneously, one must eat in the succah while the other works.

19. R' Yisrael Meir Kagan, Shaar haTziyun 475:39

שומר אבדה [או משמר המת] אף שהוא גם כן פטור אז מכל המצוות... אם אכל מצה אזי יצא ידי חובתו, דהוא איש (=בר חיובא), אלא שאז לא חייבתו התורה מפני שהוא עוסק במצוה אחרת. ומכל מקום מסתפקא אם יוכל אז לברך ברכת אכילת מצה אקב"ו וכו' כיון שהוא אז אינו מצוה על זה:

One who is guarding a lost object [or corpse] is exempt from all mitzvot... but if he eats matzah then he fulfills his obligation. He is a man; the Torah just didn't obligate him, because he is involved in another mitzvah. Still, I am not certain that he can recite the berachah on eating matzah, "who sanctified us with His mitzvot and instructed us", since he is not instructed to eat it.

20. R' Yisrael Meir Kagan, Mishneh Berurah 70:18

ואם יכול להפסיק לק"ש ואח"כ לחזור ולגמור צרכי צבור בלא טורח יפסיק.
If one can stop for Shema and then return and complete communal needs without strain, he should stop.